

**FRÁSÖGN**

*af fundi stjórnarnefndar Evrópuráðsþingsins í París 12. mars 2010.*

Formaður Íslandsdeildar, Lilja Mósedóttir, sótti fundi framkvæmdastjórnar og stjórnarnefndar Evrópuráðsþingsins dagana 11.-12. mars ásamt Magneu Marinósdóttur alþjóðaritari.

Fundur stjórnarnefndar var settur af nýkjörnum forseta þingsins, Mevlüt Cavusoglu. Á dagskrá var afgreiðsla mála til nefnda þingsins og lokaafgreiðsla ályktana og álita. Fyrsta mál á dagskrá var afgreiðsla ályktunar um sameiginlega túlkun Evrópuráðsþingsins og Evrópuráðsins á reglum sem gilda um fyrirkomulag og framkvæmd kosninga til embættis framkvæmdastjóra Evrópuráðsins. Forsaga málsins er ágreiningur sem varð milli þingsins og ráðherranefndarinnar um kosningu framkvæmdastjóra árið 2009. Í máli skýrsluhöfundar kom fram að erfitt væri að breyta reglunum sjálfum þar sem það kallaði á breytingar á stofnsáttmála Evrópuráðsins og samþykki allra 47 aðildarríkja ráðsins. Sú leið að ná samkomulagi um sameiginlega túlkun á gildandi reglum var því farin í staðinn. Meðal þess sem náðist samstaða um var áhersla á hæfni frambjóðenda óháð stjórnámálalegum bakgrunni, að gæta jafnréttissjónarmiða í meira mæli en verið hefur og að ráðherranefndin mundi ekki kynna endanlega frambjóðendalista fyrr en að höfðu samráði við þingið. Í umræðu um málið var lögð áhersla á möguleika þingmanna til að hafa áhrif á útnefningu frambjóðenda einstakra ríkisstjórna. Fundarmenn voru síðan almennt sammála um að samkomulagið milli þingsins og ráðherranefndarinnar um túlkun á reglunum væri framför en á sama tíma kom fram sú skoðun að Evrópuráðsþingið ætti að vinna að því að fá aukin völd í stað þess að vera einungis ráðgefandi þing. Breytingin sem hefur átt sér stað undanfarin ár innan ESB á valdahlutföllunum á milli Evrópusambandsins og Evrópuþingsins, eða leiðrétting Lýðræðishallans innan ESB, var tekin sem dæmi og rætt um að þingið ætti að geta átt fundi með ráðherrum en ekki eingöngu sendiherrum eða fastafulltrúum Evrópuráðsins.

Næst voru kynnt drög að sáttmála Evrópuráðsins um aðgerðir gegn fölsuðum lyfjum og sambærilegum glæpum sem fela í sér ógn við almannaheilsu. Fölsuð lyf geta ýmist verið án virkni (gervilyf eða lyfleysa) eða beinlínis innihaldið efni sem eru hættuleg neytendum. Algengast er að fólk kaupi lyf til að léttast, flensulyf og lyf gegn getuleysi sem reynast vera fölsuð. Samkvæmt könnun hafa um 21% Evrópubúa keypt lyf á svörtum markaði en algengast er að fölsuð lyf séu keypt í gegnum netið, á ferðalögum erlendis, á næturlúbbum eða með milligöngu vina. Kom fram í umræðunni að m.a. hryðjuverkasamtök fjármagni starfsemi sína með sölu á fölsuðum lyfum. Skýrsluhöfundur tók fram að hann hefði átt nána samvinnu við þingmenn frá Rússlandi en þar í landi er framboð á fölsuðum lyfjum verulegt vandamál. Skýrsluhöfundur átti einnig samvinnu við Evrópusambandið og franska þingmenn á meðan Frakkland var með formennsku í ESB. Sáttmálinn er fyrsti sinnar tegundar en hingað til hefur gengið hægt að vinna slíkum sáttmála fylgi, ekki síst vegna andstöðu frá lyfjaiðnaðinum. Lagt er til að öll ríki eigi að geta skrifað undir og fullgilt sáttmálann, ekki eingöngu aðildarríki Evrópuráðsins. Að sama skapi er lögð áhersla á að aðrar alþjóðastofnanir geri ekki sinn eigin sáttmála heldur óski eftir því við aðildarríki sín til að gerast aðilar að sáttmála Evrópuráðsins.

Mikil umræða varð um álit efnahagsnefndar þingsins um viðauka við samning Evrópuráðsins og Efnahags- og framfarastofnunar Evrópu um gagnkvæma stjórnsýsluadstoð í skattamálum. Einkum varð umræða um það að nafngreina ríki sem veita skattaskjól og heimild til að kalla eftir upplýsingum þremur árum aftur í tímann við rannsókn skattsvikamála. Ríkin sem voru nafngreind í ályktuninni eiga það sameiginlegt að veita skattaskjól á grundvelli tvíhliða samninga sem eru settir ofar alþjóðlegum viðmiðunum og samningum. Ríkin eru Austurríki, Liechtenstein, Lúxemborg og Sviss. Þingmenn þeirra andmæltu því að þau væru nafngreind sérstaklega og héldu því fram að sú krafa að kalla mætti eftir upplýsingum aftur í tímann gengi gegn lögum um persónuvernd og trúverðugleika þeirra tvíhliða samninga, laga og

reglna sem viðskiptavinir búa við. Það mundi leiða til vantrausts á viðkomandi ríki og grafa undan samkeppnisstöðu Evrópu almennt samanborið við Asíu. Skýrsluhöfundur lagði áherslu á mikilvægi þess að halda uppi meginreglum réttarríkisins sem m.a. fælu í sér að geta kallað eftir upplýsingar aftur í tímann en eingöngu í þeim tilvikum sem staðfestur grunur um glæpsamlegt athæfi á sviði skattamála lægi fyrir. Þeir sem hreyfðu andmælum urðu að láta í minni pokann í atkvæðagreiðslunni og ályktunin var samþykkt án breytinga.

Að lokum lagði Tony Fox, formaður flokkahóps vinstrimanna á Evrópuráðsþinginu, fram breytingartillögu við ályktun um kynbundinn launamun að frumkvæði Lilju Mósesdóttur, sem varð að yfirgefa fundinn áður en yfir lauk. Í ályktunartillögunni var vísað í norska löggjöf um kynjakvóta í stjórnnum fyrirtækja. Breytingartillagan, sem var samþykkt, gekk út á að kynna einnig til sögunnar lög sem nýverið höfðu verið sett á Íslandi um að í stjórnnum opinberra hlutafélaga og einkahlutafélaga með fleiri en þrjá stjórnarmenn skyldi hlutfall hvors kyns vera a.m.k. 40% í lok árs 2013.

Eftirfarandi ályktanir, álit og tilmæli voru samþykkt á þinginu:

- Ályktun 1710 um kjörtímabil meðskýrsluhöfunda í eftirlitsnefndinni.
- Ályktun 1711 um reglur og verklag við kosningu framkvæmdastjóra Evrópuráðsins – drög að sameiginlegri túlkun ráðherranefndarinnar og þingsins.
- Ályktun 1712 um breytingar á samsetningu framkvæmdastjórnar Evrópuráðsþingsins.
- Ályktun 1713 um verndun minnihlutahópa í Evrópu: fyrirmyndir og mistök í innleiðingu sameiginlegra viðmiða.
- Ályktun 1714 um börn sem verða vitni að heimilisofbeldi.
- Ályktun 1715 um kynbundinn launamun.
- Tilmæli 1904 um verndun minnihlutahópa í Evrópu: fyrirmyndir og mistök í innleiðingu sameiginlegra viðmiða.
- Tilmæli 1905 um börn sem verða vitni að heimilisofbeldi.
- Tilmæli 1906 um endurskoðun á stafrænu frelsi (e. creative rights) á netöld.
- Tilmæli 1907 um kynbundinn launamun.
- Álit 276 um drög að sáttmála Evrópuráðsins um aðgerðir gegn fölsuðum lyfjum og sambærilegum glæpum sem fela í sér ógn við almannaheilsu.
- Álit 277 um drög að viðauka við samning Evrópuráðsins og Efnahags- og framfarastofnunar Evrópu um gagnkvæma stjórnsýsluástoð í skattamálum

Frekari upplýsingar má nálgast hjá ritara Íslandsdeildar og á vefsvæðinu <http://assembly.coe.int>.